

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘
องค์การบริหารส่วนตำบลแม่ต้า

ความเสี่ยงการทุจริต หมายถึง ความเสี่ยงของการด าเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต การขัดกันระหว่าง ผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม หรือการรับสินบน

สินบน (Bribery) ISO ๓๗๐๐๑: ได้ให้ความหมาย “สินบน” หมายถึง การเสนอ การสัญญา การให้ การรับ การ เรี่ยร้องผลประโยชน์ที่ไม่สมควร ไม่ว่าจะมิมูลค่าเท่าใด (ผลประโยชน์นั้นเป็นได้ทั้งในรูปตัวเงินและไม่ใช่ตัวเงิน) ทั้ง ทางตรงและทางอ้อม และไม่ว่าจะเป็นสถานที่ใด ๆ ก็ตาม โดยเป็นการฝ่าฝืน กฎหมายที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นการโน้มน้าว หรือตอบแทนเพื่อให้บุคคลกระทำ หรือละเว้นการกระทำ อันเกี่ยวข้องกับการด าเนินการตามหน้าที่ของบุคคลนั้น

ของขวัญ (ระเบียบส านักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการให้หรือรับของขวัญของเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ .ศ. ๒๕๖๕) หมายถึง เงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดที่ให้แก่กันเพื่ออภัยยศยศไมตรี ให้เป็นรางวัล ให้โดยเสนหา ให้เพื่อการ สงเคราะห์ หรือให้เป็นสินน้ำใจ และให้หมายความรวมถึงประโยชน์อื่นใด อันอาจคำนวณเป็นเงินได้ เช่น การให้สิทธิ พิเศษซึ่งมิใช่ เป็นสิทธิที่จัดไว้สำหรับบุคคลทั่วไปในการได้รับการลดราคาทรัพย์สินหรือการ ได้รับการบริการ หรือการรับ การฝึกอบรม หรือการรับความบันเทิง ตลอดจนการออกค่าใช้จ่ายในการเดินทาง หรือท่องเที่ยว ค่าที่พัก ค่าอาหาร หรือ สิ่งอื่นใดใน ลักษณะ เดียว และไม่อาจจะให้เป็นบัตร ตัว หรือหลักฐานอื่นใด การข าระเงินให้ล่วงหน้า หรือการคืนเงินหรือ สิ่งของไว้ในภายหลัง

การรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใด ตามธรรมนูญพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกัน และปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ ประกอบประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์การรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมนูญของเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ .ศ. ๒๕๔๓ ข้อ ๓ ให้นิยาม “การ รับ ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดตามธรรมนูญ ” หมายความว่า การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดจากญาติหรือ บุคคลที่ให้แก่กันโอกาสต่าง ๆ โดยปกติตามขนบธรรมเนียม ประเพณี หรือวัฒนธรรม หรือให้แก่กันตามมารยาทที่ปฏิบัติกัน

วัตถุประสงค์ของการประเมินความเสี่ยง

๑. เพื่อประเมินความเสี่ยงการทุจริตจากการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลแม่ต้า อำเภอพญาเม็งราย จังหวัดเชียงราย

๒. เพื่อกำหนดมาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตจากการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลแม่ต้า อำเภอพญาเม็งราย จังหวัดเชียงราย

๓. เพื่อสนับสนุนและส่งเสริมให้บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลแม่ต้า อำเภอพญาเม็งราย จังหวัดเชียงรายปฏิบัติหน้าที่ ด้วยความซื่อสัตย์มีความเป็นธรรม ปฏิบัติงานอย่างเป็นมืออาชีพ มีความโปร่งใส และตรวจสอบได้

๔. เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งภายในและภายนอก และประชาชนทั่วไป ที่เกี่ยวข้องกับการ ปฏิบัติราชการของระบบ และแนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงต่อการปฏิบัติงานที่อาจก ่อให้เกิดการทุจริตต่อการ ปฏิบัติหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลแม่ต้า อำเภอพญาเม็งราย จังหวัดเชียงราย

องค์ประกอบที่ทำให้เกิดการทุจริต องค์ประกอบหรือปัจจัย ที่นำไปสู่ การทุจริต ประกอบด้วย Pressure/Incentive หรือแรงกดดันหรือแรงจูงใจ Opportunity หรือโอกาส ซึ่งเกิดจากช่องโหว่ของระบบต่าง ๆ คุณภาพการควบคุม กำกับควบคุมภายในขององค์กรมี จุดอ่อน และ Rationalization หรือ การหาเหตุผลสนับสนุนการกระทำตามทฤษฎีสามเหลี่ยมการทุจริต Triangle)

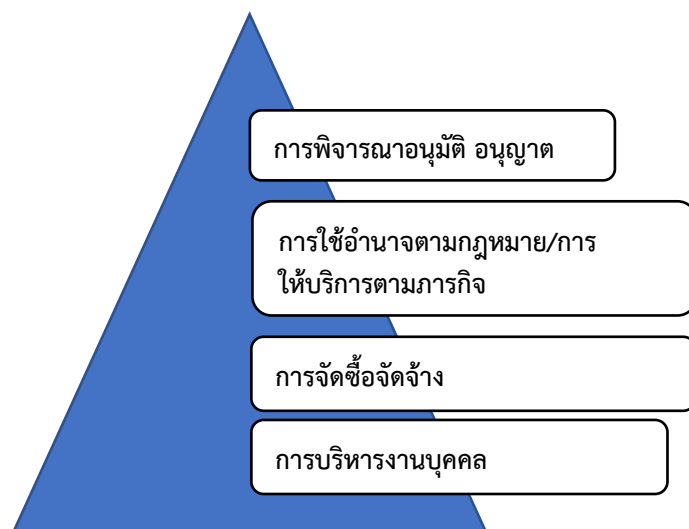
ขอบเขตการประเมินความเสี่ยงการทุจริต (Fraud องค์การบริหารส่วนตำบลแม่ต๋ำ อำเภอพญาเม็งราย จังหวัดเชียงรายนำประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการรับสินบนของการดำเนินงาน หรือปฏิบัติหน้าที่ตามภารกิจมาใช้เป็นกรอบการประเมินความเสี่ยง ดังนี้

๑. ความเสี่ยงการทุจริตการอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณา อนุญาตของทางราชการ พ.ศ.๒๕๕๘

๒. ความเสี่ยงการทุจริตการใช้อำนาจตามกฎหมายหรือการให้บริการตามภารกิจ

๓. ความเสี่ยงการทุจริตการจัดซื้อจัดจ้าง

๔. ความเสี่ยงการทุจริตการบริหารงานบุคคล

วิธีการประเมินความเสี่ยงการทุจริต การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ดำเนินการผ่าน ๓ ขั้นตอนสำคัญ ดังนี้
๑. กำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต เป็นขั้นตอนก่อนทำการประเมินความเสี่ยงของหน่วยงานที่ต้องกำหนดเกณฑ์สำหรับ ใช้ในการประเมินความเสี่ยงการทุจริตของกระบวนการ หรือโครงการที่ทำการประเมินตาม ความเหมาะสม โดยพิจารณาจาก ๒ ปัจจัย คือ ด้านโอกาส และด้านผลกระทบ

- โอกาสที่จะเกิด (Likelihood) : พิจารณาความเป็นไปได้ที่ จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยงในช่วงเวลาหนึ่งในรูปของความถี่หรือความน่าจะเป็นที่จะเกิดเหตุการณ์นั้น ๆ

- ผลกระทบ (Impact) : การวัดความรุนแรงของความเสียหายที่ จะเกิดขึ้นจากความเสี่ยงนั้น โดยสามารถแบ่งเป็นผลกระทบด้านการเงิน และผลกระทบที่ไม่ใช่การเงิน

๒. การประเมินความเสี่ยงการทุจริต เป็นขั้นตอนการระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริต และการจัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต โดยการอธิบายรายละเอียดเหตุการณ์ที่ มีโอกาสเกิดความเสี่ยงการทุจริตว่ามีรูปแบบ พฤติการณ์การทุจริตที่ ในแต่ละขั้นตอนในการดำเนินงานของกระบวนการหรือโครงการที่ ทำการประเมินให้มีความชัดเจนมากที่สุด โดยอาจค้นหาจากความเสี่ยงที่เคยเกิด หรือคาดว่าจะเกิดซ้ำสูง /มีประวัติ

อยู่แล้ว (Known Factor) และไม่เคยเกิดหรือไม่มีประวัติมาก่อน แต่มีความเสี่ยงจากการพยากรณ์ในอนาคต ว่ามีโอกาสเกิด (Unknown Factor)

๓. การจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต และประพจน์มิชอบ เป็นการกำหนดวิธีการหรือแนวทางเพื่อ ควบคุม หรือลดโอกาสความเสี่ยงการทุจริต โดยการนำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตของกระบวนการ หรือโครงการที่ทำการประเมินของหน่วยงานที่มีอยู่ในปัจจุบันมาทำการประเมินว่ามีประสิทธิภาพอยู่ในระดับ ไต เพื่อพิจารณาจัดทำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตเพิ่มเติม ทั้งนี้ ควรเชื่อมโยงให้สอดคล้องกับความ เสี่ยงที่ประเมินไว้ และต้องมีการติดตามเพื่อประเมินการบริหารความเสี่ยงการทุจริตในกิจกรรมตามแผน บริหารจัดการความเสี่ยงการ ทุจริตที่กำหนดไว้

เกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ได้กำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้อง กับสินบนเพื่อกำหนดมาตรการในการป้องกันและลดโอกาสการทุจริตในการปฏิบัติงานของ เจ้าหน้าที่องค์การ บริหารส่วนตำบลแม่ต๋ำ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ โดยใช้เกณฑ์โอกาสเกิดการทุจริต (Likelihood) และ เกณฑ์ผลกระทบ (Impact) ดังนี้

เกณฑ์โอกาสที่จะเกิดการทุจริต (Likelihood)

ระดับ	โอกาสที่จะเกิด	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	มีโอกาสเกิดขึ้นประจำ
๔	สูง	มีโอกาสเกิดขึ้นบ่อยครั้ง
๓	ปานกลาง	มีโอกาสเกิดขึ้นบางครั้ง
๒	ต่ำ	มีโอกาสเกิดขึ้นน้อยมาก
๑	ต่ำมาก	มีโอกาสเกิดขึ้นยาก

เกณฑ์ผลกระทบ (Impact)

ระดับ	โอกาสที่จะเกิด	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	กระทบต่องบประมาณและ/หรือความเชื่อมั่นของสังคมระดับสูงมาก
๔	สูง	กระทบต่องบประมาณและ/หรือความเชื่อมั่นของสังคมระดับสูง
๓	ปานกลาง	กระทบต่องบประมาณและ/หรือความเชื่อมั่นของสังคมระดับปานกลาง
๒	ต่ำ	กระทบต่องบประมาณและ/หรือความเชื่อมั่นของสังคมระดับต่ำ
๑	ต่ำมาก	กระทบต่องบประมาณและ/หรือความเชื่อมั่นของสังคมระดับต่ำมาก

การกำหนดระดับความเสี่ยง โดยใช้ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงการทุจริต (Likelihood) คูณด้วยระดับ ความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ซึ่งระดับความเสี่ยงกำหนดไว้เป็น ๔ ระดับ และจัดทำแผนภูมิ ความเสี่ยง ดังนี้

$$\text{ระดับความเสี่ยง} = \text{โอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงการทุจริต} \times \text{ระดับความรุนแรงของผลกระทบ}$$

$$\text{Degree} = \text{Likelihood} \times \text{Impact}$$

ระดับ ผลกระทบ	ระดับความเสี่ยง				
๕ = สูงมาก	๕	๑๐	๑๕	๒๐	๒๕
๔ = สูง	๔	๘	๑๒	๑๖	๒๐
๓ = ปาน กลาง	๓	๖	๙	๑๒	๑๕
๒ = ต่ำ	๒	๔	๖	๘	๑๐
๑ = ต่ำมาก	๑	๒	๓	๔	๕
ระดับโอกาส	๑ = ต่ำ มาก	๒ = ต่ำ	๓ = ปานกลาง	๔ = สูง	๕ = สูงมาก

ระดับความเสี่ยง	ช่วงคะแนนความเสี่ยง	พื้นที่สี
สูงมาก	๑๗-๒๕	สีแดง
สูง	๑๑-๑๖	สีส้ม
ปานกลาง	๖-๑๐	สีเหลือง
ต่ำ	๑-๕	สีเขียว

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๘

องค์การบริหารส่วนตำบลแม่ต้า อำเภอพญาเม็งราย จังหวัดเชียงราย

เหตุการณ์ความเสี่ยงต่อการเกิดการทุจริต	ระดับความเสี่ยง	มาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยง	ระยะเวลาดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ
๑. ความเสี่ยงการทุจริตด้านการอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ.๒๕๕๘				
เจ้าหน้าที่เรียกรับผลประโยชน์ในระหว่าง การตรวจรับงาน ตรวจสอบเอกสาร หลักฐานประกอบการพิจารณาขออนุมัติ/ อนุญาตไม่เป็นไปตามมาตรฐานเดียวกัน	๒x๒ ความเสี่ยงต่ำ	๑ จัดท มาตรการป้องกันการรับสินบน เพื่อป้องกันการทุจริตและ ประพฤติมิชอบต่อราชการ ให้ผู้ปฏิบัติงานใน	ตุลาคม ๒๕๖๗ - เมษายน ๒๕๖๘	สำนักปลัด กองคลัง กองช่าง กองการศึกษา
เรียกรับสินบน ของขวัญและ ผลประโยชน์อื่นใด เพื่อความ รวดเร็วใน การพิจารณาอนุมัติ/อนุญาต	๒x๒ ความเสี่ยงต่ำ	องค์กรทุกระดับถือ ปฏิบัติและก ากับ ติดตามอย่างเคร่งครัด ๒. จัดท ำ		
การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด เพื่อ ด าเนินการอนุมัติ /อนุญาต แม้เอกสาร หรือ หลักฐานหรือเงื่อนไขที่ก าหนดไม่ ครบถ้วน	๒x๒ ความเสี่ยงต่ำ	ประกาศนโยบาย No Gift Policy จาก การปฏิบัติหน้าที่ ๓. การก าหนด ขั้นตอนการให้บริการของงานบริการ อย่างชัดเจน โดย การจัดท ำคู่มือ ประชาชน ระยะเวลาการให้บริการ รวมทั้ง ค่าธรรมเนียม (ถ้ามี) อย่าง ชัดเจนเพื่อให้ผู้รับบริการได้ทราบรวมทั้ง การประชาสัมพันธ์ทางเว็บไซต์ของ		
		หน่วยงาน๔. ก ำชับเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ เสนอเรื่องตามล ำดับค ำขอและ ตรวจสอบเอกสารหลักฐานให้ครบถ้วน ๕. เสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมให้กับ บุคลากร ๖. จัดให้มีช่องทางการร้องเรียนการ ทุจริต		

เหตุการณ์ความเสี่ยงต่อการเกิดการทุจริต	ระดับความเสี่ยง	มาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยง	ระยะเวลาดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ
๒. ความเสี่ยงการทุจริตด้านการใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ				
การเรียกรับผลประโยชน์หรือของกำนัล จากการบริการประชาชนตามภารกิจ ต่าง ๆ	๑x๒ ความเสี่ยงต่ำ	๑. จัดทำมาตรการจัดการเรื่องร้องเรียนการทุจริต ให้ผู้ปฏิบัติงานใน องค์กรทุกระดับถือปฏิบัติและก ากับติดตามอย่างเคร่งครัด ๒. จัดทำประกาศนโยบาย No Gift Policy จากการปฏิบัติหน้าที่ ๓. จัดทำคู่มือการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ให้ครอบคลุมทุกงาน บริการ และกำชับให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานภายใต้กรอบของคู่มืออย่าง เคร่งครัด ๔. ส่งเสริมการปฏิบัติงานตามประมวลจริยธรรม/ หลักธรรมาภิบาล ๕. ผู้บริหารติดตามผลการด าเนินการอย่างต่อเนื่อง และกำชับ เจ้าหน้าที่ให้ด าเนินการตามขั้นตอน ๖. จัดให้มีช่องทางการร้องเรียนการทุจริต	ตุลาคม ๒๕๖๗ - เมษายน ๒๕๖๘	สำนักปลัด กองคลัง กองช่าง กองการศึกษา
เจ้าหน้าที่ มีพฤติกรรมเลือกปฏิบัติกับ ประชาชน/ผู้มาติดต่อ	๑x๒ ความเสี่ยงต่ำ			
มีการรับสินบน/เรียกรับเงิน/ของขวัญ/ สินน้ำใจ ซึ่งน าไปสู่การเอื้อประโยชน์ ให้กับคู่สัญญา	๒x๒ ความเสี่ยงต่ำ			

เหตุการณ์ความเสี่ยงต่อการเกิดการทุจริต	ระดับความเสี่ยง	มาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยง	ระยะเวลาดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ
๓. ความเสี่ยงการทุจริตด้านการจัดซื้อจัดจ้าง				
การรับผลประโยชน์เพื่อเอื้อให้เกิดการ ก าหนดคุณลักษณะเฉพาะให้กับ ผู้ประกอบการ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	๒x๒ ความเสี่ยงต่ำ	๑. จัดทำประกาศนโยบาย No Gift Policy จากการปฏิบัติหน้าที่ ๒. จัดทำมาตรการป้องกันการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม ๓. หน่วยงานประชาสัมพันธ์แผนการจัดซื้อจัดจ้าง ประกาศการ จัดซื้อจัดจ้างของหน่วยงานอย่างสม่ำเสมอและเป็นปัจจุบัน ๔. จัดส่งเจ้าหน้าที่เข้ารับการอบรมเพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ ในการปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการ บริหารงานภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ อย่างสม่ำเสมอ ๕. ผู้บังคับบัญชาควบคุมติดตามการท างานอย่างใกล้ชิดและกำกับให้ เจ้าหน้าที่ปฏิบัติตามระเบียบอย่างเคร่งครัด	ตุลาคม ๒๕๖๗ - เมษายน ๒๕๖๘	สำนักปลัด กองคลัง กองช่าง กองการศึกษา
มีการรับสินบน/เรียกรับเงิน/ของขวัญ/สินน้ำใจ ซึ่งน าไปสู่การเอื้อประโยชน์ ให้กับคู่สัญญา	๒x๒ ความเสี่ยงต่ำ			

เหตุการณ์ความเสี่ยงต่อการเกิดการทุจริต	ระดับความเสี่ยง	มาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยง	ระยะเวลาดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ
๔. ความเสี่ยงการทุจริตด้านการบริหารงานบุคคล				
การเรียกรับเงินเพื่อให้ได้รับการบรรจุ แต่งตั้ง/ โยกย้าย/ เลื่อนตำแหน่ง/พิจารณา เงินเดือน	๒x๒ ความเสี่ยงต่ำ	๑. กำหนดหลักเกณฑ์ในการบริหารงานบุคคลที่ชัดเจนเป็นรูปธรรม ๒. จัดทำมาตรการแสดงเจตนาภรณ์ในการนำหลักคุณธรรมมาใช้ใน การบริหารงานขององค์กร ๓. จัดทำประกาศนโยบาย No Gift Policy จากการปฏิบัติหน้าที่ ๔. ส่งเสริมการปฏิบัติงานตามประมวลจริยธรรม/หลักธรรมาภิบาล ๕. จัดทพมาตรการ “จัดทำข้อตกลงการปฏิบัติราชการตามหลัก ธรรมาภิบาล” ๖. จัดให้มีการประชาสัมพันธ์การรับสมัครพนักงานผ่านสื่อ ประชาสัมพันธ์ตามช่องทางต่าง ๆ ๗. จัดให้มีช่องทางการร้องเรียนการทุจริต	ตุลาคม ๒๕๖๗ - เมษายน ๒๕๖๘	สำนักปลัด กองคลัง กองช่าง กองการศึกษา
เจ้าหน้าที่เรียกรับ เงิน เพื่อรับพนักงาน เข้าทำงาน	๒x๒ ความเสี่ยงต่ำ			